

Rolnictwo ekologiczne

Jerzy Wiśniewski

**Podkarpacki Wojewódzki Inspektor
Jakości Handlowej Artykułów
Rolno – Spożywczych**

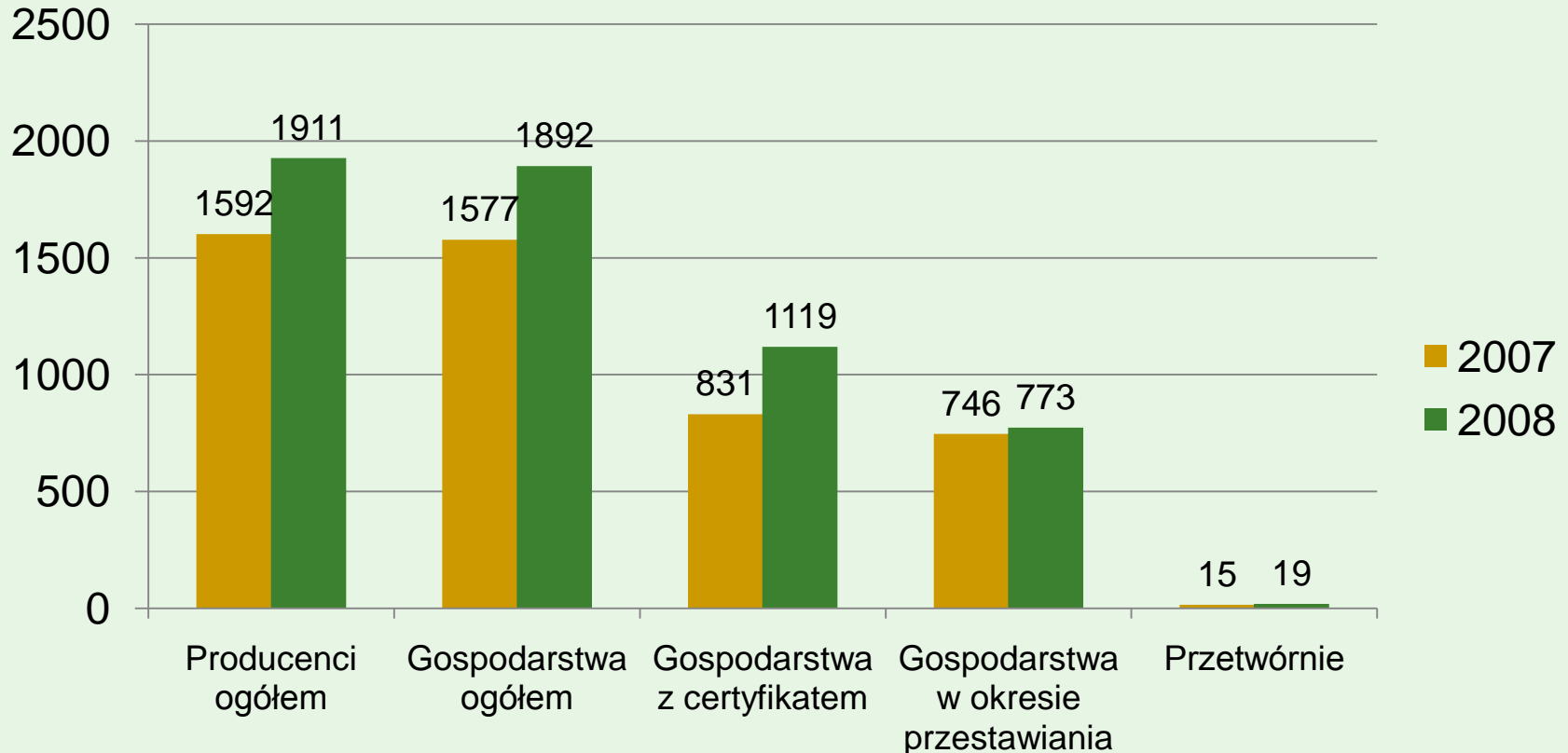
ul. Lubelska 46 Rzeszów 35-233
tel/fax (0-17) 853-34-38 kom. 510 748 518

ustawa o rolnictwie ekologicznym z dnia 25 czerwca 2009 roku

- (Dz. U. Nr 116, poz. 975)

Producenci ekologiczni na Podkarpaciu w latach 2007 - 2008

W okresie od 01.01.2009 do 06.08.2009 zarejestrowano 227 nowych zgłoszeń.

Struktura wielkości gospodarstw ekologicznych województwo podkarpackie

Wielkość gosp. Rok	Do 5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-50 ha	50-100 ha	pow. 100 ha
2007	29,1 %	29,6%	18,6%	12,3%	5,3%	5,1%
2008	30,2%	30,6%	17,2%	11,6%	5,6%	4,8%

Nowa ustawa o rolnictwie ekologicznym

- Weszła w życie w dniu 7 sierpnia 2009 r.
- art. 24 ust. 2 pkt 7, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.
- Przestała obowiązywać ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 541 i Nr 147, poz. 1033).

Nowa ustawa o rolnictwie ekologicznym

Dostosowuje polskie prawo do przepisów, które weszły w życie w dniu 1 stycznia 2009 r.:

- rozporządzenia Rady (WE) nr **834/2007** z dnia 28 czerwca 2007 r. *w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 2092/91* oraz przepisów wydanych na mocy tego rozporządzenia
- rozporządzenia Komisji nr **889/2008** z dnia 5 września 2008 r. *ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli*
- rozporządzenia Komisji nr **1235/2008** z dnia 8 grudnia 2008 r. *ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich*

Zgłoszenie podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego

- przyjmują podmioty upoważnione do działania w rolnictwie ekologicznym jako jednostki certyfikujące, zwane dalej „jednostkami certyfikującymi”

(art. 4 ust.1)

- zgłoszenie przekazuje się na formularzu opracowanym przez Głównego Inspektora i udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

(art. 4 ust.3)

Wyłączenie obowiązku zgłoszenia podjęcia działalności

Podjęcie działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego przez podmioty gospodarcze zajmujące się wyłącznie handlem detalicznym, o których mowa w art. 28 ust. 2 rozporządzenia nr 834/2007, nie wymaga zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie rolnictwa ekologicznego, o którym mowa w art. 28 ust. 1 rozporządzenia nr 834/2007.

(art. 4 ust. 5)

Wyłączenie obowiązku zgłoszenia podjęcia działalności

Państwa członkowskie mogą wyłączyć z zakresu zastosowania niniejszego artykułu podmioty gospodarcze sprzedające produkty bezpośrednio konsumentowi lub użytkownikowi końcowemu, pod warunkiem że nie wytwarzają, nie przygotowują ani nie przechowują one tych produktów w celach innych niż odnoszących się do punktu sprzedaży, ani nie przywożą takich produktów z krajów trzecich, ani też nie zleciły tych czynności stronie trzeciej.

(art. 28 ust. 2 rozp. 834/2007)

Upoważnienia do importu produktów ekologicznych z krajów trzecich

- Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, upoważnia, na wniosek zainteresowanego podmiotu, w drodze decyzji, do importu produktów rolnictwa ekologicznego zgodnie z art. 19 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008

(art. 4 ust. 2)

- Wniosek składa się na formularzu opracowanym przez Głównego Inspektora i udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

(art. 4 ust.3)

Zadania IJHARS

Inspekcja sprawuje nadzór nad jednostkami certyfikującymi oraz nadzór nad produkcją ekologiczną.

(art. 8 ust. 1)

Nadzór nad jednostkami certyfikującymi

W ramach nadzoru Główny Inspektor:

- proceedzi analizy danych i informacji dostarczanych przez jednostki certyfikujące;
- proceedzi audyty i dokonuje inspekcji jednostek certyfikujących w zakresie stosowania przez nie procedur kontrolnych, posiadanych środków technicznych i kwalifikacji posiadanych przez osoby prowadzące kontrolę oraz dokonuje sprawdzenia dokumentów dotyczących kontroli ^(wi).

(art. 8 ust. 2)

Nadzór nad jednostkami certyfikującymi

W ramach nadzoru Główny Inspektor:

- przekazuje jednostkom certyfikującym wnioski pokontrolne;
- nakazuje wykonanie odpowiednich działań naprawczych związanych z funkcjonowaniem jednostek certyfikujących;
- może żądać od jednostek certyfikujących wszelkich dodatkowych danych i informacji związanych ze sprawowanym nadzorem;
- może sprawdzić u producentów ekologicznych prawidłowość kontroli prowadzonej przez jednostki certyfikujące (wi) **(art. 8 ust. 2)**

Nadzór nad produkcją ekologiczną

IJHARS, oprócz kontroli prowadzonej na podstawie przepisów o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, może sprawdzić u producentów ekologicznych, czy produkcja ekologiczna jest zgodna z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego.

(art. 8 ust. 3)

Rola WIJHARS w sprawowaniu nadzoru

Główny Inspektor może powierzyć prowadzenie czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 6 oraz ust. 3, wojewódzkiemu inspektorowi jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, właściwemu ze względu na miejsce, w którym mają być prowadzone te czynności.

(art. 8 ust. 6)

Informacje o producentach ekologicznych – zadania IJHARS

- Inspekcja gromadzi i przechowuje dane i informacje o producentach ekologicznych.
- Główny Inspektor udostępnia, na wniosek zainteresowanego podmiotu, dane i informacje dotyczące produkcji ekologicznej i producentów ekologicznych.

(art. 9 ust. 1 i 2)

Informacje o producentach ekologicznych – zadania jednostek

- Jednostka certyfikująca ogłasza na administrowanej przez tę jednostkę stronie internetowej wykaz producentów ekologicznych. Wykaz ten zawiera nazwy i adresy producentów, a także dane i informacje dotyczące produktów rolnictwa ekologicznego wytworzonych przez każdego z producentów ekologicznych.
- Dane i informacje obejmują przynajmniej wielkość produkcji ekologicznej poszczególnych produktów rolnictwa ekologicznego wytworzonych przez każdego z tych producentów.

(art. 9 ust. 3)

Kontrola graniczna

Inspekcja wykonuje zadania i posiada kompetencje określone dla odpowiedniego organu państwa członkowskiego w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia nr 1235/2008 (sprawdzenie przesyłki i potwierdzenie świadectwa kontroli).

(art. 10 ust. 1)

Odstępstwa - WIJHARS

Wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności przez producenta ekologicznego, w drodze decyzji:

- 1) wydaje pozwolenie na zastosowanie odstępstw od warunków produkcji ekologicznej w przypadkach określonych w rozporządzeniu nr 889/2008, na wniosek o ich zastosowanie, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 2) odmawia wydania, zmienia lub cofa pozwolenie, jeżeli w wyniku prowadzonych czynności stwierdzi, że nie zostały spełnione przesłanki do zastosowania odstępstw wymienionych w pkt 1.

(art. 11 ust. 1)

Odstępstwa

- Wprowadzenie do gospodarstwa dorosłych samic nieródek zwierząt pochodzących z konwencjonalnych gospodarstw;
- Mocowanie taśmy do ogonów owiec, przycinanie ogonów, piłowanie zębów, kształtowanie dziobów, usuwanie rogów;
- Stosowanie naturalnych barwników do tradycyjnego malowania jaj wielkanocnych;
- Uznanie z mocą wsteczną uprzedniego okresu, jako części okresu konwersji;
- Trzymanie bydła na uwięzi;
- Prowadzenie równoległej produkcji roślinnej metodą ekologiczną i nieekologiczną;

Odstępstwa

- Równoległy chów zwierząt tego samego gatunku metodą ekologiczną i nieekologiczną;
- Zakup i wprowadzenie do produkcji zwierzęcej drobiu konwencjonalnego;
- W okolicznościach katastroficznych zakup zwierząt konwencjonalnych w celu odnowienie lub odbudowy stada, odtworzenia pasiek, użycie pasz nieekologicznych, dokarmianie pszczół;
- Trzymanie w budynkach inwentarskich zwierząt na uwięzi, zmiana obsady zwierząt i warunków w pomieszczeniach;
- Zastosowanie dodatku (azotyn sodu, azotyn potasu).

Odstępstwa - GIJHARS

Główny Inspektor, w drodze decyzji:

- 1) wydaje pozwolenie na zastosowanie odstępstw, o których mowa w art. 29 ust. 1, w wierszu pierwszym pkt 6 załącznika nr II oraz w tiret trzecie lit. a pkt 1.1 załącznika nr VI rozporządzenia nr 889/2008, na wniosek o ich zastosowanie;
- 2) odmawia wydania, zmienia lub cofa pozwolenie na zastosowanie odstępstw wymienionych w pkt 1, na zasadach określonych w rozporządzeniu nr 889/2008.

(art. 11 ust. 2)

Odstępstwa - GIJHARS

- Zastosowanie składnika pochodzenia rolniczego nie ujętego w załączniku IX do rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008;
- Przekroczenie w danym roku limitu zastosowania 6 kg/ha miedzi w ramach ochrony roślin;
- Zastosowanie syntetycznych witamin A, D i E w karmieniu przeżuwaczy.

Odstępstwa

- Wnioski, o których mowa w ust. 1, składa się na formularzu opracowanym przez Głównego Inspektora, udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez Inspekcję.
- Do wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, dołącza się opinię jednostki certyfikującej dotyczącą spełniania przesłanek do zastosowania wnioskowanego odstępstwa.

(art. 11 ust. 3 i 4)

Odstępstwa

W sprawach dotyczących pozwoleń, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2, nie pobiera się opłat.

(art. 13)

Egzaminy dla inspektorów jednostek

- Kontrola, o której mowa w art. 7 ust. 1, jest prowadzona przez osoby, które zostały wpisane do rejestru prowadzonego przez Głównego Inspektora, zwane dalej „inspektorami rolnictwa ekologicznego”.
- Osoba wpisana do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego, jest obowiązana do zdawania tego egzaminu co 3 lata przed komisją kwalifikacyjną powołaną przez Głównego Inspektora.
- Skreślenie z rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego, następuje m.in. w przypadku wykazania, w ramach sprawowanego nadzoru, nierzetelnego lub stronniczego prowadzenia kontroli, o której mowa w art. 7 ust. 1.

(art. 21)

Egzaminy dla inspektorów jednostek

Do dnia 31 grudnia 2010 r. kontrola, o której mowa w art. 7 ust. 1, może być prowadzona przez osoby, które nie zostały wpisane do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego, o którym mowa w art. 21 ust. 1.

(art. 28 ust. 4)

Ujednoczenie sankcji

Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia rodzaje nieprawidłowości lub naruszeń przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego i minimalne środki, jakie jednostki certyfikujące są obowiązane stosować, mając na względzie zapewnienie wiarygodności i przejrzystości kontroli w rolnictwie ekologicznym.

(art.19 ust. 2 pkt 4)

Sankcje karne dla Jednostek Certyfikujących

Kara pieniężna w wysokości stanowiącej równowartość do dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok wymierzenia tej kary może być wymierzona jednostce certyfikującej, która:

- nie przekazuje wykazu, o którym mowa w art. 4 ust. 6, lub przekazuje go po terminie, lub przekazuje go niezgodnie z określoną formą lub sposobem, lub przekazuje ten wykaz zawierający nieprawdziwe lub niekompletne informacje
- nie wykonuje obowiązku powiadomienia określonego w art. 7 ust. 2 lub wykonuje ten obowiązek po terminie,

Sankcje karne dla Jednostek Certyfikujących

- nie przekazuje danych lub informacji, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 5, lub przekazuje nieprawdziwe lub niekompletne dane lub informacje,
- nie ogłasza lub nie udostępnia wykazu, o którym mowa w art. 9 ust. 3, lub ogłasza lub udostępnia go niezgodnie z określoną formą lub sposobem, lub ogłasza lub udostępnia ten wykaz zawierający nieprawdziwe lub niekompletne dane lub informacje,
- nie przekazuje wykazu lub sprawozdania, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2, lub przekazuje je po terminie, lub przekazuje je niezgodnie z określoną formą lub sposobem, lub przekazuje ten wykaz lub to sprawozdanie zawierające nieprawdziwe lub niekompletne dane lub informacje,

Sankcje karne dla Jednostek Certyfikujących

Kara pieniężna w wysokości stanowiącej równowartość do dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego może być wymierzona jednostce certyfikującej, która:

- wydaje certyfikat dla produktów niespełniających wymagań określonych w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego lub dla produktów nieznajdujących się w zakresie upoważnienia określonym w decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 1,
- uznaje okres, w którym była prowadzona produkcja ekologiczna, lub okres konwersji w rozumieniu art. 2 lit. h rozporządzenia nr 834/2007 niezgodnie z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego lub dla produktów nieznajdujących się w zakresie upoważnienia określonym w decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 1,

Sankcje karne dla Jednostek Certyfikujących

- proceeds control, of which is mentioned in art. 7 ust. 1, in accordance with the principles or method specified on the basis of art. 27 of the Regulation No 834/2007 or with the principles or method specified on the basis of this article or in provisions issued on the basis of this article,
- does not perform remedial actions, of which is mentioned in art. 8 ust. 2 pkt 4,
- acts in accordance with the scope of the granted authority,
- does not submit the list, of which is mentioned in art. 17 ust. 1 pkt 1, or submits it after the deadline, or submits it in accordance with the specified form or method, or submits this list containing false or incomplete data or information,

Sankcje karne dla Jednostek Certyfikujących

- prowdzi kontrolę, o której mowa w art. 7 ust. 1, za pośrednictwem osób niewpisanych do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego, o którym mowa w art. 21 ust. 1, lub w zakresie niezgodnym z zakresem rodzajów specjalizacji do prowadzenia tej kontroli,
- nie wywiązuje się wobec producenta ekologicznego z obowiązków określonych w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego.

Sankcje karne z art. 25

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która:

- uniemożliwia organowi Inspekcji prowadzenie czynności kontrolnych w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 8, podlega karze pieniężnej w wysokości do dwudziestokrotnego przeciętnego wynagrodzenia;
- utrudnia organowi Inspekcji prowadzenie czynności kontrolnych w ramach nadzoru, o którym mowa w art. 8, podlega karze pieniężnej w wysokości do piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Sankcje karne z art. 25

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która wprowadza do obrotu:

- środek do produkcji ekologicznej niespełniający wymagań
  - produkt lub substancję, które zostały oznakowane w sposób mogący wprowadzać w błąd co do spełniania wymagań rozporządzenia nr 834/2007,
- podlega karze pieniężnej w wysokości do 200% korzyści majątkowej uzyskanej lub którą mógłby uzyskać za wprowadzony do obrotu środek, produkt lub substancję. (WI)

Sankcje karne z art. 25

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która:

wprowadza do obrotu produkt rolnictwa ekologicznego jako produkt rolnictwa ekologicznego, który, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 23–26 rozporządzenia nr 834/2007, nie został oznakowany lub został oznakowany z naruszeniem art. 23–26 tego rozporządzenia, podlega karze pieniężnej w wysokości do trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia; (WI)

Sankcje karne z art. 25

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która:

wprowadza do obrotu produkt konwencjonalny jako produkt rolnictwa ekologicznego – podlega karze pieniężnej w wysokości do 200% korzyści majątkowej uzyskanej lub którą mógłby uzyskać za wprowadzone do obrotu produkty, nie niższej jednak niż 500 zł; (WI)

Osoba która powtórnie wprowadza do obrotu wspomniane produkty, podlega karze podwyższonej o wysokość kar wymierzonych w okresie 24 miesięcy przed dniem rozpoczęcia czynności kontrolnych.

Sankcje karne

- Kary pieniężne, o których mowa w art. 24 i 25, wymierza się przy uwzględnieniu stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności podmiotu dokonującego naruszenia i wielkości jego obrotów.

(art. 26 ust. 1)

- W przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niskiego stopnia zawinienia, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu dokonującego naruszenia, można odstąpić od wymierzenia kar pieniężnych, o których mowa w art. 24 i 25.

(art. 26 ust. 5)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Jerzy Wiśniewski
Tel kom. 510 748 518